

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2005/2244(INI)

21.3.2006

LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalta

kehitysyhteistyövaliokunnalle

muuttoliikkeen ja kehityksen yhteydestä
(2005/2244(INI))

Valmistelija: Ona Juknevičienė

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kehitysyhteistyövaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. katsoo, että selkeä ja hyvin määritelty maahanmuuttopolitiikka voi mahdollisesti taata osittaisen lyhyen aikavälin ratkaisun Euroopan käynnissä olevista väestörakenteen muutoksista johtuvaan työvoimapulaan; katsoo, että maahanmuuttopolitiikka ei saa johtaa kansallisten työmarkkinoiden työvoimapotentialin (syntyperäiset asukkaat ja maassa jo asuvat maahanmuuttajat) edistämisen ja hyödyntämisen huomiotta jättämiseen;
2. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön oikeudenmukaisen ja avoimen menettelyn maahanmuuttajien työllistymismahdollisuuksien helpottamiseksi siten, että työterveys- ja työturvallisuusolosuhteet sekä yritysten palvelukseen ottamisen ehdot ovat kohtuulliset;
3. huomauttaa, että maahanmuutto ja kotouttaminen ovat läheisessä yhteydessä toisiinsa ja että menestyksenkäs maahanmuutto ja kaikkien osapuolten hyötyminen edellyttää, että maahanmuuttostrategioihin liitetään kokonaisvaltaiset ja monitahoiset kotouttamisstrategiat;
4. toteaa, että maahanmuuttajien enemmistö – virallisesta asemastaan riippumatta – asuu kaupungeissa ja että kaupunkien on selviydyttävä maahanmuuttoon liittyvistä haasteista ja mahdollisuuksista kaikkia käytettävissä olevia valmiuksia ja resursseja hyväksi käyttäen; katsoo, että tämän olisi heijastuttava kaikkiin maahanmuuttoa ja kehitystä koskeviin ohjelmiin ja toimintalinjoihin, Aeneas ja EuropeAid -ohjelmat mukaan luettuina;
5. tunnustaa, että "aivovienti" eli kolmansien maiden henkisten, akateemisten ja ammatillisten voimavarojen vähentyminen EU:hun kohdistuvan maahanmuuton seurauksena vaikuttaa kielteisesti kolmansien maiden kehittämiseen kokonaisuudessaan ammatillisten voimavarojen poistumisen vuoksi; katsoo kuitenkin, että olisi kiinnitettävä huomiota häikäilemättömiin välitystoimistoihin, jotka palkkaavat koulutettua henkilöstöä väärin perustein; pitää myönteisenä komission aloitetta kiertosiirtolaisuuden edistämisestä, mikä tarkoittaa maahanmuuttajien kaksisuuntaista liikkuvuutta alkuperämaansa ja kohdemaansa välillä, millä he siirtävät hankkimansa tietämyksen ja kokemuksen käytettäväksi kotimaassaan; huomauttaa, että kiertosiirtolaisuuteen on ehdottomasti liitettävä kotouttamistoimet saapuville ja lähteville maahanmuuttajille; viittaa kansalaisyhteiskunnan, kansalaisjärjestöjen ja työmarkkinaosapuolten rooliin tässä prosessissa; katsoo, että maahanmuutosta hyötyvien jäsenvaltioiden olisi myös osallistuttava koulutustarpeiden täyttämiseen kolmansissa maissa; pitää ehdottoman tärkeänä, että huolehditaan pakon saneleman siirtolaisuuden ehkäisemisestä etenkin ihmiskaupan ehkäisemisen, seuraamisen ja vähentämisen osalta;
6. pitää myönteisenä myös komission ehdotuksia, jotka koskevat oleskelu- ja työlupakysymyksiä koskevaa vuoropuhelua sekä sellaisten siirtotyöläisten liikkuvuutta koskevien ohjelmien hallintaa, joiden avulla maahanmuuttajien valmiudet saatetaan vastaamaan kehitysmaiden tarpeita;

7. toteaa, että kolmansien maiden työntekijöiden tiettyjen ammatillisten ja/tai akateemisten pätevyyksien tunnustamatta jättäminen tai tunnustamisen vaikeuttaminen hankaloittaa tällaisten työntekijöiden pääsyä EU:n jäsenvaltioiden työmarkkinoille yhtäläisin ehdoin; katsoo myös, että EU:ssa työssä käyvillä maahanmuuttajilla olisi oltava oikeus osallistua koulutusohjelmiin, jotta he voivat kehittää ammattipätevyyttään;
8. kehottaa komissiota viipymättä käynnistämään alkuperämaiden hallitusten kanssa vuoropuhelun sellaisen tasapainoisen lainsäädännön laatimiseksi ja sellaisen rahoitusavun ja teknisen avun antamiseksi, joka sallii maahanmuuton ja mahdollistaa ammattikokemuksen kehittämisen; kehottaa komissiota yhteistyössä asianomaisten maiden kanssa tehostamaan mainitun vuoropuhelun yhteydessä erityisiä toimia aloilla, joihin aivovienti erityisesti vaikuttaa (esim. terveydenhuolto ja koulutus); vaatii sen vuoksi komissiota laatimaan maakohtaiset ohjelmat, joiden avulla henkinen, taloudellinen ja sosiaalinen pääoma voidaan palauttaa kehitysmaihin niiden demokraattisen kehityksen vahvistamiseksi ja perusarvojen kunnioittamiseksi ja noudattamiseksi;
9. toteaa, että maahanmuuttajat voivat vaikuttaa merkittävästi kotimaansa kehittämiseen EU:ssa opiskelun tai EU:ssa hankitun työkokemuksen avulla, mutta siitä huolimatta on tunnustettava, että kunkin maahanmuuttajan olisi itse voitava päättää siitä, edistääkö hän ja millä tavoin hän edistää kotimaansa kehittämistä;
10. ottaa huomioon, että rahalähetykset muodostavat merkittävän osan kehitysmaihin suuntautuvasta rahoitusvirrasta, ja pitää myönteisenä komission ehdotuksia, joiden mukaan siirtoja helpotetaan ja siirtomaksuja alennetaan, ja että niille maahanmuuttajille, jotka sitä haluavat, on annettava mahdollisuus käyttää osa rahalähetyksistään investointeihin, jotka edistävät heidän kotimaansa kehittämistä;
11. pitää myönteisenä komission ehdotuksia niiden toimenpiteiden harkitsemisesta, jotka koskevat eläkeoikeuksien siirtämistä, pätevyyksien tunnustamista ja niiden järjestelmien toimintaa, jotka helpottavat tutkijoiden ja muiden akateemisesti koulutettujen liikkuvuutta, jotta he voivat halutessaan palata alkuperämaahansa ja kotoutua menestyksekkäästi;
12. edellyttää, että komissio, ryhtyessään toimiin kehitysmaista lähtöisin olevan järjestäytyneen ihmiskaupan torjumiseksi, ei kriminalisoi uhreja vaan keskittyy syyllisten rankaisemiseen; toteaa, että monet ihmiskaupan uhreiksi joutuneet naiset ovat oikeudellisen ja sosiaalisen suojelun tavoittamattomissa; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan näille naisille mahdollisuuden pitkäaikaiseen oleskeluun;
13. panee merkille siirtotyöläisten hyväksikäytön lisääntymisen ja kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan EU:n ja kansallisen työlainsäädännön täytäntöönpanon sekä tarjoamaan kaikille siirtotyöläisille oikeudellisen ja sosiaalisen suojelun huonoa kohtelua ja hyväksikäyttöä vastaan;
14. huomauttaa, että kehitysmaista tulevien maahanmuuttajien EU:ssa suorittamaan koulutukseen ja harjoittamaan tutkimukseen on yhdistettävä soveltuvien olosuhteiden luominen nuorille yrittäjille, jotta heitä kannustaan investoimaan alkuperämaihinsa ja jotta varmistetaan, että rahalähetyksiä voidaan hyödyntää aiempaa tehokkaammin;

15. tunnustaa pk-yritysten aseman merkityksen työpaikkojen luomisessa ja kehityksen edistämässä; kehottaa komissiota – yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa – kehittämään ohjelmia, joilla maahanmuuttajia kannustetaan investoimaan aiempaa enemmän tällaisiin yrityksiin;
16. tunnustaa ratkaisevan tärkeäksi sen, että nuoria rohkaistaan säilyttämään jonkinlainen yhteys alkuperämaahansa ja niin halutessaan sitoutumaan alkuperämaan kehittämiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään erilaisia nuorisovaihtojärjestelyjä ja tekemään aloitteita osana tutkimuksen seitsemättä puiteohjelmaa ja edistämään lähempiä kulttuuri- ja koulutusyhteyksiä asianomaisten kolmansien maiden kanssa sekä vahvistamaan EU:n ja kehitysmaiden välisten koulutuslaitosten yhteistyötä ja tukemaan uudelleenintegroitintoimia;
17. tunnustaa viimeaikaisen kehityksen valossa myös tarpeen tarkistaa rajoittavia toimia, jotka haittaavat siirtotyöläisten vapaata liikkuvuutta uusista jäsenvaltioista, jotta EU:n koko työvoimaa hyödynnettäisiin aiempaa paremmin;
18. kehottaa komissiota (yhdessä jäsenvaltioiden kanssa) edistämään ja kehittämään kehitysmaiden opiskelijoille ja vastavalmistuneille tarkoitettuja vaihto-ohjelmia, jotka – kuten Erasmus, Erasmus-Mundus, Comenius, Sokrates ja Leonardo da Vinci -ohjelmat, joista on jo saatu melko hyviä tuloksia – auttavat saavuttamaan tilapäisen maahanmuuton tavoitteet ja mahdollistavat kokemusten ja hyvien käytänteiden siirtämisen opiskelijoiden ja valmistuneiden alkuperämaihin;
19. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan ei-rahoituksellisia sosiaalisia ja ammattitaitoon liittyviä kehittämisen osatekijöitä auttamalla asianomaisia maita kartoittamaan diasporassa asuvat kansalaisensa ja luomaan yhteyksiä näiden kanssa, sekä arvioimaan nuorten roolia ja parantamaan kotoutumista ja kansalaisuuden omaksumista, sekä yhdistämällä taloudellisen maahanmuuton asianomaiset toimijat, kuten alkuperämaissa ja kohdemaissa toimivat kansalaisjärjestöt ja työmarkkinaosapuolet.

PERUSTELUT

Euroopan unionilla on edessään suuria haasteita, joista tärkeimpiin kuuluvat väestökehityksen muutokset. Väestön ikääntymisen vuoksi EU on lähitulevaisuudessa siinä tilanteessa, että se ei pysty täyttämään EU:n työmarkkinoiden tarpeita. Tästä syystä on välttämätöntä kehittää selkeät ja hyvin määritellyt strategiat ja toimet, joilla vahingolliset taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset ehkäistään tai niitä ainakin lievennetään.

Yksi mahdollinen tapa, joilla EU voi täyttää työmarkkinoidensa tarpeet, on taloudellinen siirtolaisuus eli kehitysmaista EU:n alueelle suuntautuva muuttoliike. Vaikka maahanmuuttopolitiikka on aina kuulunut jäsenvaltioiden toimivaltaan, nyt on tullut aika vastata haasteisiin EU:n tasolla.

On kuitenkin otettava huomioon, että EU:n alueelle suuntautuva taloudellinen siirtolaisuus voi olla vain väliaikainen ratkaisu, ja että sen on tuotettava hyötyä EU:n lisäksi myös maahanmuuttajien alkuperämaille.

Näin ollen EU:n olisi rohkaistava erilaisia toimia, kuten kiertosiirtolaisuutta, alkuperämaiden lähempiä yhteyksiä diasporassa oleviin sekä nuoriso-, kulttuuri- ja koulutusvaihto-ohjelmia sen varmistamiseksi, että aivoviennin kielteisiä vaikutuksia alkuperämaahan lievennetään ja että alkuperämaita autetaan käyttämään paremmin hyväkseen paluumuuttajien merkittävät hyötyvaikutukset.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Muuttoliikkeen ja kehityksen yhteys
Menettelynumero	2005/2244(INI)
Asiasta vastaava valiokunta	DEVE
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	EMPL 15.12.2005
Tehostettu yhteistyö – ilmoitettu istunnossa (pvä)	
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Ona Juknevičienė 14.9.2005
Alkuperäinen valmistelija	
Valiokuntakäsittely	22.2.2006 20.3.2006
Hyväksytty (pvä)	21.3.2006
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 23 -: 1 0: 18
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Jan Andersson, Roselyne Bachelot-Narquin, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Proinsias De Rossa, Richard Falbr, Ilda Figueiredo, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Mario Mantovani, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Óry, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, Jacek Protasiewicz, Kathy Sinnott, Jean Spautz, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dimitrios Papadimoulis, Lasse Lehtinen, Leopold Józef Rutowicz, Elisabeth Schroedter, Georgios Toussas, Tadeusz Zwiefka
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	...